

Note de Trecere, Mizerii si Dogme

Sebastian Buhai

Ne-am obisnuit sa discutam in ultimul timp la rubrica "Social" probleme grave ale sistemului romanesc de invatamant: din nefericire acest subiect este ineputabil. Deci pentru o vreme vom continua pe acelasi fir si invitam si pe cititorii nostri sa ni se alature. Ecourile primite pana acum, atat cele publicate pe RLIV cat si cele sosite prin corespondenta personala, confirma faptul ca dumneavoastra sunteti extrem de interesati de acest subiect. Incurajarile sunt binevenite, dar am vrea sa va implicati activ: trimiteti articole noi, comentati articolele anterioare prin eseuri proprii, deveniti colaboratori la rubrica Social, indemnul fiind de fapt valabil pentru toate rubricile noastre.

Ieri, 15 noiembrie, Ministrul Educatiei, domnul Alexandru Athanasiu, a prezentat bilantul pe ultimii 4 ani, al institutiei pe care o conduce. Nu voi insista pe detaliile acestei conferinte care in general se pare ca a reluat ceea ce se intampla in campania electorala de cateva saptamani bune: opozitia este acuzata pentru toate neajunsurile din sistemul actual de invatamant care evident decazuse atat de mult in perioada 1996-2000 incat era imposibil pentru cei veniti la putere la sfarsitul acestei nefaste perioade sa mai schimbe ceva, in timp ce totusi rezultatele obtinute de guvernarea actuala, chiar daca nu remarcabile, sunt totusi deosebite, laudabile chiar.... Indic in acest sens un articol din cotidianul Curentul care trece in revista cateva din temele prezentate cu ocazia acestei note de "multumire interioara" a guvernarii PSD:

<http://www.curentul.ro/curentul.php?numar=20041116&art=7743>. Ceea ce ma intereseaza in acest context este rezultatul auto-evaluarii acestui Minister. Intrebat de jurnalisti ce nota si-ar da lui si echipei sale, domnul Athanasiu a apreciat ca el ar merita mai putin decat colaboratorii sai (ah, modestia asta...), dar ca toti au obtinut nota de trecere. Trist este in primul rand faptul ca obiectivul acestui Minister (si as aprecia eu, si obiectivul ministerelor anterioare) a fost sa obtina nota de trecere si nu sa tinda spre performanta, sa realizeze ceva memorabil, sa faca schimbarile necesare de cand lumea in sistemul nostru de invatamant. In al doilea rand chiar si aceasta nota de trecere este atribuita cu multa indulgenta si obiectivitatea acestei evaluari este indoielnica. Nu ne facem un scop din a discuta la modul general reforma invatamantului pentru ca aceasta intreprindere ar cere mult prea mult timp si spatiu. Ce ne propunem si ce va propunem, stimati cititori, este sa prezentam/prezentati exemple concrete unde invatamantul romanesc se ridica dincolo de nivelul rezonabilului, dar mai ales exemple concrete de situatii care indica clar aberatiile si ineptiile perpetuate in sistemul nostru educational. Vom evalua realizarile in materie de politici educationale treapta cu treapta, prin ceea ce se vede, prin ceea ce exista, prin ceea ce poate fi criticat sau dimpotriva, laudat. Nu prin chestiile de pe hartie pe care unii ca domnul Athanasiu le amintesc din 4 in 4 ani, la ora bilantului. In aceasta saptamana ne vom opri asupra predarii informaticii in invatamantul liceal si asupra intolerantei selective a celor care critica predarea limbii si literaturii romane in liceele noastre.

Predarea informaticii la Colegiul National "Gheorghe Baritiu", Cluj-Napoca.

Mi se aduce la cunostinta ca intr-unul din liceele clujene cu pretentii calitative peste media Clujului, la profilul matematica-informatica, se preda enorm de complicata si inedita materie: "HTML". Adica ce vrea sa zica asta: elevii invata sa construiasca pagini web folosind codul HTML, cursul luand un an intreg daca nu chiar ultimii doi ani ai ciclului liceal. Pentru cei necunosctori (vom vedea in continuare ca aceste cunostinte sunt de altfel cu totul redundante pentru un end-user chiar daca acesta construieste pagini web exceptionale), HTML este acronimul pentru "HyperText Markup Language", care este limbajul folosit, in genere, pentru publicarea datelor pe World Wide Web, deci pentru construirea paginilor web. Daca in trecut paginile web se construiau folosind un editor de texte cum e cel clasic din DOS sau Notepad sau orice altceva, acum acest lucru nu mai este necesar, editoare HTML care genereaza automat codul HTML fiind disponibile en-gros si fiind ultra-performante. O lista complet arbitrara, departe de a acoperi numarul enorm de editoare HTML

disponibile, ar fi urmatoarea (si voi enumera doar exemple de soft-uri independente de sistemul de operare, exista de asemenea numeroase astfel de editoare specifice unui anumit OS): Microsoft Frontpage (inclus in orice pachet nou MS Office, deci nu trebuie cumparat separat daca aveti MS Office), Symantec VisualPage, Netscape Navigator Gold (gratis pentru academia), Claris HomePage, AdobeGoLive, MacromediaDreamweaver. In general toate au trial versions si multe sunt downloadable pe gratis (cele mai putin complexe). Cu ce isi pierde astfel timpul liceenii de 17-19 ani la Gh. Baritiu timp de 2 ani? Cu acumularea unor cunostinte complet redundante, cunostinte care pot fi oricum acumulate in doua-trei zile (asta daca e vorba de cineva care chiar nu pricepe, normal 1 zi ar fi suficient), COMPLET. Materiale exhaustive sunt accesibile pe internet si nu trebuie sa fii un geniu sa intelegi cum functioneaza HTML-ul, pe langa faptul ca nu e nevoie absolut deloc sa memorezi tag-urile limbajului pentru ca editoarele HTML le genereaza automat. Ah, am uitat sa precizez: toate cunostintele astea se acumuleaza pe hartie, asta pentru ca la Baritiu elevii nu au acces la internet si nu pot experimenta practic ceea ce invata.

Desi acesta a fost un caz particular, multe se pot generaliza. Predarea informatiei la liceele de profil din tara se face pe doua niveluri calitative: liceele cu adevarat bune unde activeaza profesori extraordinari (uneori profesori care sunt lectori si la universitatile de profil) unde se predau programarea in C++ si acum chiar in Java, combinat cu cea in Pascal ca inceput (si Fox si SQL), asta pe langa algoritmi, baze de date, etc. si licee de mana a doua, care simuleaza ca au pe lista de oferte domeniul informatiei, doar pentru a atrage pe cei naivi. Acestea sunt liceele unde se predau timp de un an sau doi ani cunostinte redundante tip cod-HTML sau chestii similare. Intrebarea este cum de are loc in curriculum-ul scolar o asemenea aberatie? Ce rol are inspectoratul scolar aici, ce rol are institutia care aproba o asemenea ineptie? Cine autorizeaza si cine verifica programa scolara? Cine permite accesul unor instructori de doi bani in invatamantul liceal- ce pregatire are un "cadru didactic" care predau timp de doi ani HTML unor elevi in ciclul liceal?

Nota de trecere? Dumneavoastra decideti. Pana una alta intrebati-va odraslele daca invata HTML in clasele XI-XII la liceu de profil informatic sau mate-info si ganditi-va sa ii mutati in alta parte cat mai este timp. Altfel vor trebui sa isi mai piarda cativa ani pentru a invata informatica pe care nu au invatat-o la liceu, daca vor dori sa ramana in informatica, ani in care vor ingrosa randul milioaneilor de someri absolventi de liceu.

Atentat la podoare in manualele alternative de limba si literatura romana?

Scandalul manualului alternativ de limba si literatura romana care a inclus pasaje din romanul "Muzici si Faze" a lui Ovidiu Verdes e deja cunoscut. Nu am sa mai insist pe detalii, indicandu-va un articol relevant al Simonei Sora, in Dilema Veche, la <http://www.algoritma.ro/dilema/42/SimonaSO.htm>. Dincolo de zelul nejustificat al unor reporteri de la Antena1, jurnalisti la Adevarul, ignoranti si necunoscatori ai domeniului, dar si al unor cadre didactice de umplutura in invatamantul romanesc (specimene cate vrei), in acuzarea autorilor manualului dar si a scriitorului romanului, o goana dupa senzational de prost-gust in fond (am avut un articol pe tema asta si la rubrica Bine Scris!), as vrea sa ma opresc pe altceva: aceasta intoleranta selectiva, aceasta prostie populara care mai domina la noi, in care elevii, tinerii, adolescentii nu au dreptul pur si simplu, la informatie. In care ei nu sunt considerati destul de "maturi" pentru a avea acces la aceasta informatie. E un concept asemanator conservatismului arhaic practicat inca si la noi si aiurea, in care in loc sa oferim informatii complete tinerilor, sa raspundem sincer intrebărilor acestor adolescenti privind sexul (cu toate valentele lui), drogurile, etc, noi le facem tabu si le ascundem, propavadam virginitatea fizica si morala, rigiditatea spirituala, in lipsa oricarei argumentatii. E in fond un regres pentru ca cel putin pe vremea mea, in clasa a V-a citisem deja "Romanul Adolescentului Miop" al lui Eliade, citisem deja "Rascoala" si Ion ale lui Rebreanu, citisem cea mai mare parte din "O mie si una de nopti", iar in clasa a VII-a citisem deja povestile "interzise" ale lui Creanga (aka "Povestea povestilor" si "Povestea lui Ionica cel Prost") si discutasem liber despre ele cu profesoara de limba romana.. Un regres pentru ca in clasa

a VIII-a am avut o sesiune de cateva ore cu profesoara de biologie rezervata "educatiei sexuale", unde ni s-a raspuns tuturor intrebarilor pe care le-am avut (si la varsta respectiva imaginatia nu are limite, credeti-ma). Sau poate ca au existat tot timpul doua mentalitati opuse, una care sustine libertatea de informare si libertatea de expresie si una care le contesta pe ambele. Urmeaza o paranteza, but I can't help it...

Mai sunt si pe forumul nostru niste opinii recente ale unor frustrati ai tranzitiei, probabil cei care nu au fost lasati sa citeasca romanele lui Eliade, Rebreanu, Preda, etc., care incrimineaza "mizeriile sociale si umane" pe care BOR-ul si altii le-ar contesta, fara macar a aminti care sunt aceste "mizerii". Ce este mizerie si ce nu este mizerie? Nu este cazul ca fiecare sa decida ce este mizerie si ce nu este mizerie? Este un act sexual intre doi adulti care isi dau ambii acordul, o "mizerie"? Homosexualitatea este o "mizerie"? De ce este homosexualitatea o "mizerie"? E tot ce inseamna act heterosexual lipsit de "mizerie"? In particular, sexul anal, sexul oral, sexul in grup, nici una nu e o "mizerie" sau toate sunt "mizerii"? Masturbarea- e o "mizerie"- m-as mira atunci care adolescent (si nu numai) nu a fost cel putin o data in viata mizerabil. Dar pozitia clasica a misionarului, e o mizerie sau nu e o mizerie (se apreciaza de catre multi ca ar fi mai putin "erotica", deci poate e mai putin "mizerabila")? Sau e "mizerie" daca nu are ca scop reproductia (ah ce mizerabil ma simt deja)? Si mai departe, nici unul din acesti "mizerabili" nu mai e crestin (apropos, "ne-am nascut crestini" e probabil prima dovada a limitarii intelectului, dar nu e momentul sa discutam acum despre acest lucru)... ? Sa intelegem, sa vedem, sa stim cine ce considera "mizerie". Ce legiferam si pentru cine. A avea niste principii nu inseamna a nu accepta ca altii au alte principii. Nu inseamna a te opune informatiei referitoare la toate acestea. Apara-ti principiile, dar argumentat. Nimeni nu te opreste sa crezi in principiile tale si sa le aperi. Nimeni nu te opreste sa nu fii de acord, sa nu intelegi de ce ceilalti aleg diferit. Dar nu incerca sa-ti impui aceste principii, numind "mizerie" tot ce nu e compatibil cu modul tau de gandire, incriminand tot ce e incompatibil cu sistemul tau de valori. Renunta la ochelarii de cal. Dar sa ne oprim cu digresiunea aici. Va fi vreme si sa dezbatem in detaliu problemele asociate dogmelor, dogme care persista inca in mintea multora, dogme care se incearca a fi impuse tuturor.

Intorcandu-ma insa la tema educatiei, as face o paralela cu pozitia luata de societatea civila in Serbia, cu doua luni in urma, cand Ljiljana Colic, Ministru al Educatiei, a anuntat ca elevii de clasa a 8-a in Serbia nu vor mai invata despre teoriile evolutionista si de selectie naturala ale lui Darwin, acestea fiind niste "dogme"; aceste lectii ar fi urmat sa fie inlocuite complet de teoriile biblice ale creationismului. In cateva zile, sub presiunea comunitatii stiintifice si a publicului, doamna Colic a zburat din functie (pe data 16 septembrie) iar noul Ministru a revocat imediat ineptia debitata de dumneaei. Incercati si la noi, chiar va invitam, dragi fani ai dogmelor!

Asteptam reactii din partea cititorilor. Asteptam comentarii. Asteptam noi articole pe aceasta tematica sau pe altele.

Sebastian Buhai, 16-11-04